

מסורת הש"ס

(א) ר"ה ג, (ב) זבחים קיח, (ג) ג"ז שם סנהדרין סט, (ד) תענית כט, (ה) מנחות נ, (ו) לעיל יא, (ז) שייך לע"ב, (ח) שייך לעיל, (ט) ר"ל שבט יהודה כה"ו, (י) שייך לע"ב.

זגהות הב"ח

(א) גמ' והתקינו נביאים:
(ב) רש"י ד"ה בר ממזן וכו'
בשנה שניה לליאת:
(ג) ד"ה והלללל וכו' בגמרא
הס"ד ולא"כ מ"ה תמידין
מוספין בו קס"ד כד:
(ד) ד"ה ארבעה וכו' ששה
שיהיו מזוהרין:

מִן הַיָּמִים הַהֵם

דקתני כדי לשבת. משמע
סימן, כלומר שראו ל' ימים,
ולא קתני לשבת. דלית
טובים של ר"ש (מנחות נ.ב.).
הדרן עלך אין נעדיבין.
ד"מ אומר נעדיב. אם אמר
שחל ערבו ערב, ונתן ערבו
כפי שנים של ער"ש, אבל
לא מוציע, אבל אם אמר
הערבו ערבי עלי או ערך
אחרים עלי לא חל כלום
(לעיר ה.).

דבינו גרשום

וְהַיְיִחוּדִים דָּאשׁ (הדואה) הוּא
לְכָל הַמִּשְׁמָחוֹת
בְּדִבְרֵיהֶם בְּכֹבֵדוֹ הַיְיִחוּדִים:
לְקַלּוֹלֵם רַבְּנָן וּלְעוֹלָם בְּמִצְוֵי:
בְּשִׁיעִיתוֹ דְּהוּא וְרִשְׁקֵי דְהוּא
כְּשֵׁי בְּשִׁיעֵתוֹ שֶׁבְּעוֹרָה
לְקִישׁ דְּהוּא חֲסֵשׁ שֶׁנִּי
קְמִיתוֹ דְּבִנּוּ בֵּי שֵׁנִי עֵד
וְסִיבִיל קוֹרְדֵי וְקוֹרְדֵי שְׂמִימוֹת
וְיִזְכְּלוּ לֵאמֹר לֵאשׁ בְּרִיתֵי
לְהוֹלֵךְ בְּמִצְוֵי דֵּי הַתָּנָן
שֶׁנִּי דְּרִידוּשׁ דְּכִתְבֵי וְשִׁיעֵי
רַגְלֵי דְּהוּא עֵד יוֹם תֵּלֵת
לְיִחְיָה אֱלֹהֵי דְּהָאנָּה שֶׁנִּי
לְמַלְכוּת דְּרִידוּשׁ: וְאִתּוּן וְנָן
לְשִׁבְתֵּי תֵּלֵת אֲמַלְעֵי קוֹרְדֵי
שֶׁנִּי בְּשִׁיעֵתוֹ שֶׁנִּי שֶׁנִּי
אֲמַלְעֵי אֲמַלְעֵי שֶׁנִּי שֶׁנִּי
וְרִידוּשֵׁי חֲדָשׁ חֲסֵשׁ
הַחֲסֵשׁ שֶׁנִּי בְּשִׁיעֵתוֹ לְמַלְךְ
מְלִיכּוּתוֹ מְשִׁבְעִיתוֹ וְאֲחֵלִי
לְקִישׁ: וְלִקְדֵּשׁ: שֶׁנִּי עֵבֶר
יִשְׂרָאֵל חֲדָשׁ לְסוּף אֲרֵבֵעֵס
שֶׁנִּי שְׁתֵּי מִבְּרֵי דְהוּא
שֶׁנִּי עֵבֶר שֶׁנִּי שְׁתֵּי: מְדַלֵּל
שֶׁנִּי חֲדָשׁ לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
הַחֲשׁוֹבוֹת תְּקוּדָה וְיִלְבֵּי
לְיִשְׂרָאֵל חֲדָשׁ מִבְּרֵי דְהוּא
(שְׁתֵּי חֲדָשׁ מִבְּרֵי דְהוּא: שְׁתֵּי):

ממוס: **המבורגים**. ממוס:
 וְשֵׁנִי כִּי לֹאֲנִי וְשֵׁנִי
 וְשֵׁנִי מוֹכֵם לִשְׁבֵּת הוּא.
 לְמֹרֶם לְצֹדֵק שְׁבֵת וְשֵׁנִי
 שֵׁמִים טוֹבִים לִי צֹדֵק
 שֵׁלֵאִים הִרְבֵּה לְצֹדֵק תַּמְיִד
 וְמוֹסְפִין וְאֵנִי יָד בְּשֵׁנִי:
בְּמַלְאָה אֵי, אִימֹת חֲחוּל
 וְאִימֹתֵי הַחֲדִיחִי אֶמֶר
 וְהֵאֵן דְּאֶמֶר כִּי לִשְׁבֵּת
 וְהֵאֵן יָמִים מְרֻבִּים. **לִשְׁבֵּת**
בְּמַלְאָה שְׁצִירִין לִחְיֹת שֶׁשֶׁ
 מְרִיזִין **מְבֹרְכִין** כֻּלָּם יוֹם
 בְּלִישְׁכָּה מִכִּי שֵׁשֶׁשֶׁשׁ
 כֻּלָּם עַל שֶׁ שְׁבֹד ב' **מְרִיזִין**

איין געריכטן פארק שני עריכטן

וְכֹן חֲרִים וְכֹן פֶּשְׁחוֹר וְכֹן אִימֶר. וַיְהִי וַיִּרְרֶיב שׁוֹב לֹא עָלָה: רַב אִשִּׁי אֶמְאֶר. לְעוֹלָם וְכֹן בְּשִׁינָה ^א אֶמְאֶלִי שְׂבִיעִית קָרִי וּרְבֵּן הִיא וְדָקָא קָשִׁיא לָךְ לְעִיל [וַיִּבִּי]: דְּבִשְׂבִיעִית חֲרוּב לֹא קָשִׁיא דְּשִׁית שְׁנֵי קָמְאִי מִצְבִּין הֲדִית עַד דְּלִקֵּין עוֹרָא וְקוּדְשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לֹא מִנּוּ שְׂמִיטִין וַיּוֹצִיאוּ

בא חרים ונמל חלקו וחלק חביריו שש וכן פשחור וכן אימר ^(א) ^(ב) התקינו נביאים שביניהם שאפי' יהויריב ראש משמרות עולה לא ידחה ידעיה ממקומו אלא ידעיה עיקר ויהויריב טפל לו אלא אשארא ^(ג) רב אשי אמר הנך שית שני עד דסליק עזרא ומקדיש לא קא חשיב להו דכתיב ^(ד) באדין במילת עבדת בית אלהנא ^(ה) ד בירושלים וכת' ^(ו) ושציא ביתא דנא עד יום תלתא לירח אדר ^(ז) דהיא שנת שית למלוכות דריוש מלכא ^(ח) ותנא באותו זמן לשנה הבאה עלה עזרא וגלותו עמו דכתיב ^(ט) ויבא ירושלים בחודש החמישי היא השנה השביעית למלך: גופא ^(י) שבעה עשר יובלות מנו ישראל משנכנסו לארץ ועד שיצאו ואי אתה יכול לומר משנכנסו מנו שאם אתה אומר ^(יא) משנכנסו מנו נמצא בית חרב בתחלת יובל ואי אתה מוצא ^(יב) בארבע עשרה שנה אחר אשר הוכתה העיר וכו' ^(יג) שבע שכיבשו מגלן דקאמר כלב ^(יד) בן ארבעים שנה [אנכי] בשלח [אותי] משה עבד ה' [אותי] מקדש ברנע לרגל את הארץ [וגו'] ועתה ^(טו) [הנה] אנכי היום בן חמש ושמונים [שנה] ואמר מר ^(טז) שנה ראשונה עשה משה משכן שניה הוקם המשכן ושלח מרגלים כי עבור ^(יז) ירדן כלב בר כמה הוי בר תמנן נכי תרתין כי קא ^(יח) מפליג נחלות קאמר ^(יט) בן חמש ושמונים שנה אנכי אישתכח דשבע כיבשו ושבע שחילקו מגלן איבעית אימא מדרשבע כיבשו שבע חילקו ואיבעית אימא מדלא משכחת להו ארבע עשרה שנה אחר אשר הוכתה העיר: מתני' ^(כ) אין פוחתין משהה טלאים המבוקרין בלשכת הטהלים כדי לשבת ^(כא) וליומים טובים של ראש השנה ומוסיפין עד ^(כב) עולם ^(כג) אין פוחתין משתי חצוצרות ^(כד) מתשעה כנורות ומוסיפין עד ^(כה) עולם והצלצל לכר: גמ' נא בעלמא קאי ואתמידין לחודיה קאי ומאי נא בעלמא וה"ק אין פוחתין משהה טלאים המבוקרים

כלב ד' לא מצינו וכשעצרו ישראל את הירדן הוא בר חס
המכוב למסות אלף הפרש דמה לנו לשנות כלב אם לא להודיענו
מפרס מעיקרם דכדי לשבת סימנא שצנלמא דכל במחנהו
מחר רבינא קרא אפי' האי ששה שבעה ואל שם אינא
ותמישי וציוס ששי ציוס הראשון יבקרין השמיד שהוא ארבע
שהוא ד' ימים קודם שחיתו וכן של שבת במקרו ציוס
תא' שם הוא טעון ציקור ד' ימים קודם שחיתו וא"כ היקר יפח
י"ב הונא ואמר' ה' כ"ו. ואמר רבי דהא ודלי פשיטא שוי
ו"ז' לפני יותר אחר כהנים אמר ר' הונא עד ק"י דה
לפני דהא פשיטא דלוי מקסינן עד העולם שם א"י
וכהנים יכול להוסיף דהא אשכחנא בקרא דלא חיישינן לעיריבוב

שיטה מקובצת

יג.

עין משפט
נר מצוה

מב א מיי פ"י מהל'
שמיטה ויובל הלכה ג:
מג ב מיי פ"א מהלכות
תמידין הלכה ט:
מד ג מיי פ"ג מהלכות כלי
המקדש הלכה ד:

תורה אור השלם

1. בארץ בטלח עבדות
בית אלהא די בירושלם
וההות בטלח עד שנת
תרתין למלכות דירוש
מלך פרס: עזרא ד כד
2. ושיציא ביתה דנה עד
יום תלתה לירח אדר די
היא שנת שת למלכות
דירוש מלכא: עזרא ו טו
3. ויבא ירושלם בחדש
החמישי היא שנת
השביעית למלך:

עזרא ז ח
4. בַּעֲשָׂרִים וְחֲמִשָּׁה שָׁנָה
לְגִלּוֹתֵהוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע
עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחֲרָאֲשֶׁר
הִתְקַבַּל הָעֵינִי בַּעֲצֵם הַיּוֹם
הַזֶּה וְהִתְקַבַּל עָלַי יְיָ וְיִבָּא
אֵתִי שָׁמָּה: יִחְזָקֵאל מ א
5. בֵּן אַרְבָּעִים שָׁנָה אָנֹכִי
בְּשַׁלֹּחַ מִשָּׁה עֶבֶד יְיָ אֵתִי
מִקְדוֹשׁ בְּרִנָּה לְהִגָּל אֶת
הָאֶרֶץ וְאָשָׁב אֹתוֹ דָּבָר
בְּאִשׁוֹר עִם לִבִּי:

- יהושע יד ז
6. ועתה הנה החיה יי
אותי כאשר דבר זה
ארבעים וחמש שנה מאז
דבר יי את הדבר הזה אל
משה אשר הלך ישראל
במדבר ועתה הנה אנכי
היום בן חמש ושמונים
שנה: יהושע יד י

שינוי נוסחאות

(א) לומר התנו נכילים (ש"ס)
 (ב) שגמלה היה נאמי אומר
 (ג) שפסוקי אלהה
 (ד) ז"ל ר' יהיא, טו זומר
 (ה) פסוק משנבט
 (ו) ופסוק
 (ז) עבד
 (ח) עבד
 (ט) ישראל ירין (ט"ו)
 (י) פסוק פמלוגי ירין לל
 (יא) גמל ולשבי מיום
 (יב) ז"ל לעולם
 (יג) וירא ומהשת
 (יד) לעולם
 (טו) גמל לשבת
 (טז) ולשבי מיום
 (יז) גמל
 (יח) גמל
 (יט) גמל
 (כ) גמל
 (כא) גמל
 (כב) גמל
 (כג) גמל
 (כד) גמל
 (כה) גמל
 (כו) גמל
 (כז) גמל
 (כח) גמל
 (כט) גמל
 (ל) גמל

[illegible]

משמרתו של יהויריב בשניה מי הוא. הקסה רצינו אלחנן דהא אמר^י צ"ק (דף קי) נתן הכסף לידעיה ואת האסס ליהויריב אלמא שהיה צבית שני ויש לומו דהא מחני^י מיתניא וסמוך לצבית ראשון אי נמי ליה יהויריב דווקא אלחנן וסמוך תחת יהויריב : שא"ל^י משמרתו שני יהויריב עולה^י פרש"י ששוב לא עלה וחסו תימא דמנא ליה ששוב לא עלה דהא משמע שיכול לעלות מדקאמר שאפילו משמרתו של יהויריב עולה ועוד הקסה רצינו אלחנן דהרבה עלו וס' ואין פסוק לנו שלא עלה ואמר רבי דמכל מקום יכול להיות שעלה יהויריב והכא קא פריך הכי משמרתו של יהויריב בשניה מי הוא^י כי כ"ד היו אלו נגד המשמרות של עלו שחוקות לארבע ועשרים משמרות ושימשו משמרתם :

הַנֶּחֱדָה שֵׁית עַד דְּסִלִּיק עוֹרָא וּקְדִישׁ
 אִם קַח־שִׁיב. כִּרְיָן עֵינִין
 לִמְאִי דְּפִירֶשְׁתִּי דְּכִי נִמִּי גִלּוּ הַשְׁבָּעִים
 מִנּוּ נִמִּי יוֹבֹלוֹת כְּדִי לְקַדֵּשׁ הַשְּׁמִיטִין
 אִם כִּבְנוֹת דְּבִנְלָה קוֹדֵשׁ דְּסִלִּיק עוֹרָא
 נִמִּי הִיוּ מוֹנִין וְאִמְאִי הַתְּחִלּוּ לִמְנוֹת
 סִלִּיק עוֹרָא וְיִלְלָה דְּמִי דְּדוֹאִי
 ט צִדּוֹר יִשְׂרָאֵל עַל אֲדַמְתָּ כִּי נִמִּי
 אִין יוֹבֵל וְהוּגָה שְׁמִיטָהּ וְהוּגָה בְּחִרְשָׁהּ
 חוֹרֵיעָה וְהִיוּ מִקְדָּשִׁין אֲבָל בְּגִלוֹת לֹא
 הִיוּ מִקְדָּשִׁין כֻּלָּם שְׂבִיעִית וְזֶ"ע דְּכִי
 נִמִּי הִיוּ בְּגוֹלָה הִיוּ כִּרְיָיִן לְקַדֵּשׁ
 שְׂבִיעִית מִפְּנֵי שְׁמִיטָה כַּסְפִּים שְׁנוֹהֶגֶת
 בֵּין בָּאֶרֶץ בֵּין בְּחוּלָה לֹאֲרָץ וְאִם הוּא
 כֶּךָ דְּשְׂבִיעִית אִינוּ תִּלּוּי בִּיבּוֹל כִּי נִמִּי
 יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת וְאִין כֻּלָּם עַל אֲדַמְתָּ
 לְמַה לֹא יִמְנוּ שְׁמִיטִין כְּמוּ מִקְלָת
 יִשְׂרָאֵל עַל אֲדַמְתָּ וְאִף עַל גִּבְלִין
 כֹּל יוֹשְׁבֵיהּ עֲלֵיהּ מוֹנִין שְׂבִיעִית אִף
 עַל גִּבְלֵי שְׂאִי מוֹנִין יוֹבֵל:

משכחת להו ארבע
שר הוכתה העיר:
גשה תלמים המבוקרין
שבת טו וילמים טובים
היה יום טוב
אורות זמן לשנה הבאה. שהו
שלם כל (ועשרים) באלד עלה
עזרא מבבל ועלה ירושלים בחדש
החמישי שאחר במהלך הדרך מחדש
אלד עד חג אז:

כלב במה הוי בר תמנין נבי תרתין. והקסה רבינו אלחנן ז"ל וסא מנין לנו ששננה שניה דיוקסא היה כלב בן מ' שנה דאז הוה כי עבר ישראל את הירדן בר תמנין נבי תרין ז"ל סמא התחיל שנת הארבעים ואסד שלו ובשילוח

ישראל את הידין הזה בר ממנין נבי חד ומנא להשם הא ד' כיבשו
לשונות כלבאס לא להודיענו בודאי ש' כיבשו חילקו:
סימנא בעלתא אבל במחנות פרק התכלת (דף מע: וס:) לא אמר
ה שבעה הוו דהא איכא כפרא דחד בשבתא^(סז) דיוקא נקט לשבת
ין יבקר התמיד שהוא ארבעה ימים קודם שמיטתו של ה' בשבת ושל
ו. וכן על שבת מבקר ציום ג' ופריך שבעה הוו דהא איכא כפרא
ורוס שמיטתו וא"כ צריכי פסוקמו:

רבי דהא דלמי פשיטא שיוכלו להוסיף עד כיון העולם קלא בעי עד
 ונוספין עד העולם שאם יוסיפו יותר עירבוב קלא אמר רב הונא
 נא בקרא ללא חייטין לעירבוב קלא :

קובצת